

# Spis treści

|                                                                                                                                                                            |             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| <i>Wawrzyniec Konarski</i> (Szkola Wyzsza Psychologii Spolecznej<br>w Warszawie, Uniwersytet Jagielloński)                                                                 |             |
| <i>Agnieszka Durska</i> (Szkola Wyzsza Psychologii Spolecznej<br>w Warszawie)                                                                                              |             |
| <i>Szymon Bachrynowski</i> (Szkola Wyzsza Psychologii Spolecznej<br>w Warszawie, Państwowa Wyzsza Szkola Zawodowa<br>im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu) |             |
| <b>Wstęp.</b>                                                                                                                                                              | <b>.11</b>  |
| Wprowadzenie tematyczne                                                                                                                                                    |             |
| <i>Agnieszka Durska</i> (Szkola Wyzsza Psychologii Spolecznej<br>w Warszawie)                                                                                              |             |
| <b>O potrzebie badań nad przywództwem we współczesnej polityce</b>                                                                                                         | <b>. 16</b> |

## C z ę ś ć I

### Przywództwo polityczne

#### — teoria, metodologia i wyzwania badawcze

|                                                                                                       |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Rozdział 1.                                                                                           |           |
| <i>Mirosław Karwat</i> (Uniwersytet Warszawski)                                                       |           |
| <b>Manipulacyjna substytucja przywództwa</b>                                                          | <b>25</b> |
| Rozdział 2.                                                                                           |           |
| <i>Waldemar Paruch</i> (Uniwersytet Marii Curie-Sktodowskiej w Lublinie,<br>Uniwersytet Rzeszowski)   |           |
| <b>Instytucja suwerena: paradygmat badań nad przywództwem<br/>politycznym w systemie autorytarnym</b> | <b>40</b> |

|                                                                                                                |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Rozdział 3.                                                                                                    |     |
| Bohdan Michalski (Szkola Wyzsza Psychologii Spolecznej w Warszawie)                                            |     |
| <b>Przywództwo: dialog pragmatyka z wartościami albo globalne przywództwo na rzecz zrównoważonego rozwoju.</b> | 60  |
| Rozdział 4.                                                                                                    |     |
| Agnieszka Rothert (Uniwersytet Warszawski)                                                                     |     |
| <b>Władza i sieci, czyli globalne przywództwo na rzecz zrównoważonego rozwoju.</b>                             | 68  |
| Rozdział 5.                                                                                                    |     |
| Marcin Zaborski (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)                                       |     |
| <b>Społeczności sieciowe — nowy typ przywództwa.</b>                                                           | 88  |
| Rozdział 6.                                                                                                    |     |
| Agnieszka K. Cianciara (Kolegium Europejskie w Natolinie)                                                      |     |
| <b>Jakie przywództwo? Rada Europejska po wejściu w życie Traktatu z Lizbony.</b>                               | 100 |
| Rozdział 7.                                                                                                    |     |
| Małgorzata Myśliwiec (Uniwersytet Śląski w Katowicach)                                                         |     |
| <b>Problem przywództwa w partiach etnoregionalnych.</b>                                                        | 112 |
| Rozdział 8.                                                                                                    |     |
| Janusz Przybył (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu)         |     |
| <b>Przywództwo sytuacyjne w polityce.</b>                                                                      | 124 |
| Rozdział 9.                                                                                                    |     |
| Piotr Obacz (Szkola Wyzsza Psychologii Spolecznej w Warszawie, student)                                        |     |
| <b>Systemowe źródła kryzysu przywództwa politycznego.</b>                                                      | 133 |

## C z ę ść II:

### Przywództwo polityczne w Polsce — historia i współczesność

|                                                                                 |     |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Rozdział 1.                                                                     |     |
| Jerzy Sielski (Akademia Jana Długosza w Częstochowie, Uniwersytet Szczeciński)  |     |
| <b>Teoretyczne ujęcie przywództwa politycznego. Studium przypadku - Polska.</b> | 147 |

|                                                                                                                                                  |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Rozdział 2.                                                                                                                                      |     |
| <i>Kamil Kacperski</i> (Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej w Warszawie)                                                                        |     |
| <b>Przywódca rola Józefa Piłsudskiego jako Naczelnika Państwa w procesie kreacji Sejmu Ustawodawczego (listopad 1918 r. - styczeń 1919 r.).</b>  | 161 |
| Rozdział 3.                                                                                                                                      |     |
| <i>Krystyna Trembicka</i> (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)                                                                      |     |
| <b>Adaptacja i samoregulacja przywództwa politycznego w PZPR do kryzysu w roku 1968.</b>                                                         | 171 |
| Rozdział 4.                                                                                                                                      |     |
| <i>Agnieszka Durska</i> (Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej w Warszawie)                                                                       |     |
| <b>0 niekompetencji przywódczej narodowców. Przyczynek do analizy</b>                                                                            | 186 |
| Rozdział 5.                                                                                                                                      |     |
| <i>Przemysław Maj</i> (Uniwersytet Rzeszowski)                                                                                                   |     |
| <b>Przywództwo partyjne w Polsce (1989-2010).</b>                                                                                                | 208 |
| Rozdział 6.                                                                                                                                      |     |
| <i>Agnieszka Kasińska-Metryka</i> (Wyższa Szkoła Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie)                                  |     |
| <b>Od „stagnacji” do demokracji. Pułapki przywództwa transformacyjnego w Polsce.</b>                                                             | 222 |
| Rozdział 7.                                                                                                                                      |     |
| <i>Julia Anna Grochocka</i> (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)                                                                    |     |
| <b>Przywództwo formalne w procesie tworzenia bezpieczeństwa narodowego.</b>                                                                      | 234 |
| Rozdział 8.                                                                                                                                      |     |
| <i>Marcin Stencel</i> (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)                                                                          |     |
| <b>Między rzeczywistością a ideałem. Wizerunek byłego Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego.</b>                                                      | 246 |
| Rozdział 9.                                                                                                                                      |     |
| <i>Tomasz Bichta</i> (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)                                                                           |     |
| <b>Istota przywództwa partyjnego i procedury legitymizacji liderów - analiza na przykładzie polskich ugrupowań parlamentarnych po roku 1989.</b> | 261 |
| Rozdział 10.                                                                                                                                     |     |
| <i>Marek Górka</i> (Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusk)                                                                  |     |
| <b>Przywództwo pseudocharyzmatyczne po wyborach parlamentarnych w roku 2007 w Polsce.</b>                                                        | 277 |

|                                                                                                                                                                                                                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Rozdział 11.</b><br><i>Kamil Kalinka</i> (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)<br>Model przywództwa Prezydenta RP w myśli i praktyce politycznej<br>Prawa i Sprawiedliwości z perspektywy współczesnego<br>republikanizmu polskiego. . . . . | 297 |
| <b>Rozdział 12.</b><br><i>Kacper Onoszek</i> (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)<br>Ocena przywództwa politycznego Jarosława Kaczyńskiego<br>w publicystyce „Wprost” i „Polityki” w latach 2005-2009 . . . . .                                | 310 |
| <b>Rozdział 13.</b><br><i>Michał Paszkowski</i> (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)<br>Wizerunek Lecha Kaczyńskiego na łamach „Naszego Dziennika”<br>w latach 2002-2010. . . . .                                                              | 319 |
| <b>Rozdział 14.</b><br><i>Tomasz Pasierbiak</i> (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)<br>Profil ideologiczny Donalda Tuska w okresie sprawowania<br>urzędu premiera. . . . .                                                                    | 330 |
| <b>Rozdział 15.</b><br><i>Janina Kowalik</i> (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)<br>Wójt, burmistrz, prezydent miasta — między politykiem<br>a menedżerem . . . . .                                                                                | 341 |
| <b>Rozdział 16.</b><br><i>Marcin Zgiep</i> (Uniwersytet Warszawski, student)<br>Nowe przywództwo lewicowe. Środowisko „Krytyki Politycznej”<br>a kryzys polskiej lewicy partyjnej. . . . .                                                                  | 357 |

### Część III

#### Przywództwo polityczne w świecie

|                                                                                                                                                                                      |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Rozdział 1.</b><br><i>Selim Chazbijewicz</i> (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie)<br>Mustafa Dżemilew jako przywódca ruchu narodowego<br>Tatarów krymskich. . . . .       | 383 |
| <b>Rozdział 2.</b><br><i>Agnieszka Pawłowska</i> (Uniwersytet Rzeszowski)<br>Burmistrz i boss — instytucjonalne i społeczne źródła<br>przywództwa w miastach amerykańskich . . . . . | 395 |

|                                                                                                                                                                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Rozdział 3.<br><i>Barłomiej H. Toszek</i> (Uniwersytet Szczeciński)<br><b>Przywództwo na miarę możliwości. Wizja postdemokratycznej Walii<br/>w programie politycznym Rhodriego Morgana.</b> . . . . .        | 413 |
| Rozdział 4.<br><i>Jacek Zalesny</i> (Uniwersytet Warszawski)<br><b>Przywództwo Przewodniczącego Rządu Federacji Rosyjskiej.<br/>Aspekty analizy prawnoustrojowej.</b> . . . . .                               | 427 |
| Rozdział 5.<br><i>Adam R. Bartnicki</i> (Uniwersytet w Białymstoku)<br><b>Model dwuwładzy w poradzieckiej Rosji — anomalia systemu<br/>czy odpowiedź na wyzwania transformacji?</b> . . . . .                 | 438 |
| Rozdział 6.<br><i>Elżbieta Kuźlewska</i> (Uniwersytet w Białymstoku)<br><b>Przywództwo Jacques'a Chiraca a nieudane referendum<br/>w sprawie ratyfikacji traktatu konstytucyjnego UE.</b> . . . . .           | 448 |
| Rozdział 7.<br><i>Dorota Maria Dzierżek</i> (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej<br>w Lublinie)<br><b>Antanas Smetona - litewski wariant przywództwa politycznego<br/>w systemie autorytarnym.</b> . . . . . | 461 |
| Rozdział 8.<br><i>Kateryna Potyahaylo</i> (Uniwersytet Marii-Curie Skłodowskiej<br>w Lublinie)<br><b>Kryzys przywództwa politycznego we współczesnej Ukrainie</b> . . . .                                     | 469 |
| Rozdział 9.<br><i>Karol Żakowski</i> (Uniwersytet Łódzki)<br><b>Kryzys przywództwa w Japonii w latach 2006-2009.</b> . . . . .                                                                                | 483 |
| Rozdział 10.<br><i>Małgorzata Podolak</i> (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej<br>w Lublinie)<br><b>Model przywództwa w systemie autorytarnym Republiki Białoruś</b> .                                       | 498 |

|                                                                                                                                                                      |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Rozdział 11.</b>                                                                                                                                                  |     |
| <i>Szymon Bachrynowski</i> (Szkola Wyzsza Psychologii Spolecznej w Warszawie, Państwowa Wyzsza Szkola Zawodowa im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu) |     |
| <b>Polityka „non violence”, czyli model przywództwa politycznego Mahatmy Gandhiego.</b>                                                                              | 513 |

|                                                                               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Rozdział 12.</b>                                                           |     |
| <i>Arkadiusz Żukowski</i> (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie)        |     |
| <b>Przywódcy południowoafrykańscy dwóch epok: Jan Smuts i Nelson Mandela.</b> | 522 |

|                                                                               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Rozdział 13.</b>                                                           |     |
| <i>Grażyna Strnad</i> (Wyzsza Szkola Humanistyki i Dziennikarstwa w Poznaniu) |     |
| <b>Południowokoreańscy przywódcy polityczni w procesie demokracji.</b>        | 542 |

## A N E K S

### *Okiem komentatora*

|                                                                                                                                                                    |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Dwa wywiady z Wawrzyńcem Konarskim oraz jego autorstwa analiza politologiczna (Szkola Wyzsza Psychologii Spolecznej w Warszawie, Uniwersytet Jagielloński):</b> |     |
| Wywiad Anny Kalocińskiej (Wirtualna Polska) z Wawrzyńcem Konarskim pt. „Poważne zadanie przed Martą: może zaszkodzić Kaczyńskiemu” (17 II 2011 r).                 | 559 |
| Wywiad Anny Kalocińskiej (Wirtualna Polska) z Wawrzyńcem Konarskim pt. „Totalna kompromitacja w PO” (22 II 2011 r).                                                | 565 |
| Wawrzyniec Konarski: „Jak bardzo Platforma wygra wybory” (za „Rzeczpospolita”, 7 VII 2011 r).                                                                      | 572 |